

Nr 79.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt pressombudet i London H. F. Vallentins änka, Agnes Eliza Mary, f. Hartwig; given Stockholms slott den 3 februari 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Hj. Branting.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 februari 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Herr statsministern och ministern för utrikes ärendena anför:

Vid en ålder av nyss uppnådda 60 år avled den 25 februari 1921 pressombudet vid beskickningen i London Hugo Ferdinand Vallentin, efterlämnande sin hustru Agnes Eliza Mary, född Hartwig, som fortfarande vistas i London.

Vallentin hade innehaft sin berörda anställning från och med den 29 mars 1909 samt hade därför uppburit arvode, som från början utgått

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 69 häft. (Nr 79.) 1

med £ 1,000 om året, vari då skulle ingå kostnaderna för alla slags med postens riktiga skötande förenade expenser. Med levnadskostnadernas stegring under krigsåren och med de hastigt växande anspråk, som Vallentin då ansåg sig bära i görligaste mån söka fylla både i fråga om representation gent emot den inflytelserika bekantskapskrets han småningom förstått skaffa sig inom den brittiska tidningsvärlden och gent emot landsmän, vilka han i London alltid tjänstvilligt gick till handa med råd och dåd, blev detta arvode i ett för allt så uppenbart otillräckligt att en höjning ansågs bära beviljas. Arvodet uppgick därefter under åren 1919 och 1920 till 24,250 kronor samt var avsett att från och med den 1 januari 1921 utgå med 26,000 kronor för år räknat. Såsom pressombud hade Vallentin till uppgift att noggrant följa med den periodiska pressen i Storbritannien och Irland, särskilt med avseende på allt som kunde vara av intresse för Sverige, att hålla beskickningschefen underkunnig härom, att stå till hans förfogande såsom förmedlare till pressen, att kontrollera uppgifter om Sverige och svenska förhållanden i denna press och rätta oriktiga uppgifter därom, samt vidare att i största möjliga utsträckning i pressen och annorlunda i publiciteten sprida upplysningar om Sverige och svenska förhållanden.

Uti en den 17 april 1921 dagtecknad skrift har änkefru Vallentin hemställt, att åt henne måtte beviljas någon pension. I skrivelsen framhålles, hurusom fru Vallentin, förutom en pension från Publicistklubbens pensionskassa, endast hade att leva av vad som komme att inflyta efter försäljningen av boets lösöre, samt att hon fått betala arvsskatt i både England och Sverige; då hon vore 63 år gammal, kunde hon ej heller beräkna att själv bidra till sitt uppehälle, varför hennes ställning vore bekymmersam.

Kungl. Maj:ts minister i London har, med översändande av berörda skrivelse, förklarat sig kunna bestyrka de i densamma lämnade uppgifterna angående fru Vallentins ekonomiska ställning, samt upplyst, att den kort efter skrivelsens dagtecknande hållna auktionen å boets lösöre lämnat en behållning av endast £ 1,040.

Enligt uppgift från Publicistklubben uppgår den av Svenska publicisternas pensionskassa åt fru Vallentin beviljade pensionen till 1,250 kronor om året.

Statskontoret har uti infordrat utlåtande anfört följande: Statskontoret tillåte sig erinra därom, att änka efter person, som icke varit delägare i civilstatens änke- och pupillkassa, plägade tillerkännas årligt understöd av statsmedel endast då mannen under lång tid utfört arbete i statens tjänst och hans därunder åtnjutna avlöningsförmåner icke an-

såges hava kunnat medgiva, att viss del därav avsatts för pensionsändamål samt då änkan befunne sig i betryckta ekonomiska förhållanden och på grund av hög ålder eller försvagad hälsa vore urständssatt att sig själv försörja. Vad nu förevarande fall beträffade hade Vallentin arbetat i statens tjänst under ej fullt 12 år och hade därvid uppburit arvode med lägst £ 1,000 och högst 26,000 kronor. Någon uppgift rörande behållningen i boet syntes ej hava lämnats, men hade det meddelats, att försäljningen av boets lösöre givit en behållning av £ 1,040. Vidare åtnjöte fru Vallentin pension från Svenska publicisternas pensionskassa till belopp av 1,250 kronor årligen. Med hänsyn till ovanberörda förhållanden kunde enligt statskontorets mening i förevarande fall knappast sådana omständigheter anses föreligga, att pension av statsmedel borde hos riksdagen utverkas.

Visserligen sträckte sig såsom av det nyss sagda framgår Vallentins verksamhet i statens tjänst icke utöver ett större antal år, men dessa, särskilt de sista fem å sex åren, voro däremot så mycket mera arbets-tyngda och brydsamma. Det arbete, som under världskriget och därefter av Vallentin utfördes, därvid han mången gång ställdes inför särdeles ömtåliga situationer, var synnerligen krävande och ansvarsfullt. Tack vare emellertid den sällsynta duglighet, som Vallentin vid sitt uppdrags fullgörande ständigt ådagalade, och för vilken han från de mest skilda håll undfick obetingat erkännande, gjorde han under hela sin tid i London och alldeles särskilt under krigsåren vårt land synnerligen stora tjänster.

Med hänsyn härtill har jag ansett det icke vara med statens värdighet förenligt att lämna hans änka utan hjälp, då hon därav är i trängande behov. Med anledning av statskontorets yttrande, att någon uppgift rörande behållningen i boet efter Vallentin icke syntes hava lämnats, vill jag erinra därom, att Kungl. Maj:ts minister i London förklarar sig bestyrka de av änkefru Vallentin lämnade uppgifterna angående hennes nuvarande ekonomiska ställning. Av dessa framgår, att i boet ej funnits annan nämnvärd behållning än lösöret. Jag kan emellertid personligen vitsorda, att Vallentin ansåg sig hava genom att till detta förvärva talrika föremål av särskilt värde sörjt för en icke helt obetydlig kapitalbehållning i händelse han avlede före sin hustru. Boet måste nu emellertid realiseras under en svår depressionstid, varigenom som behållning inflöt blott en bråkdel av dess värde under mera normala tider.

Med hänsyn till vad jag sålunda anfört har jag ansett det vara med billigheten överensstämmande, att änkefru Vallentin beredes en årlig

*Departement-
chefen.*

pension, att från och med den 1 april 1921 utgå från allmänna indragningsstaten till belopp, som jag finner mig böra föreslå till 1,200 kronor för år räknat.

Jag får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att pressombudet vid beskickningen i London Hugo Ferdinand Vallentins änka Agnes Eliza Mary, född Hartwig, må från och med den 1 april 1921 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Z. Przybyszewski Westrup.